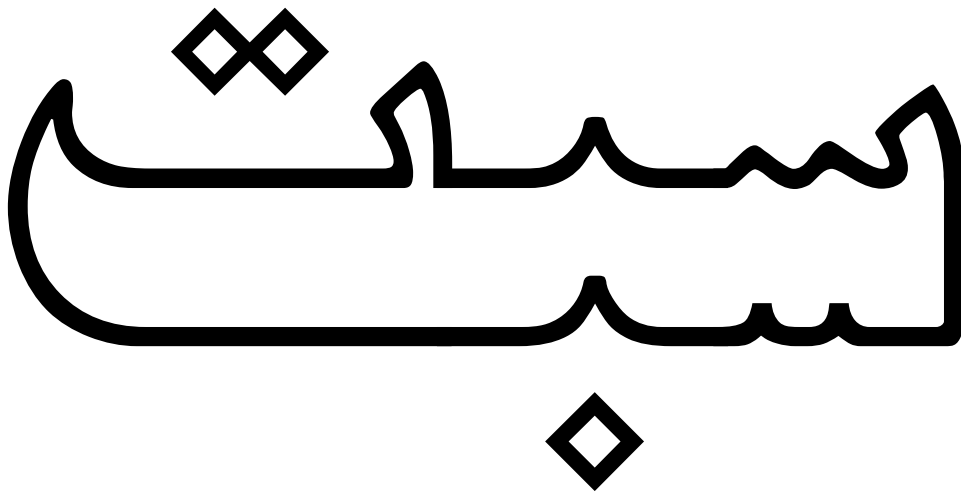

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۷۵۱

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۷۵۱، «سبب» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «سبب» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «سبب» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۷۵۱
ریشه	سبب
تعداد تکرار	۹
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۵۵

فهرست مشتقات

۱. السَّبْتُ (۱) ۲. السَّبْتِ (۴) ۳. سَبَّيْهُمْ (۱) ۴. سَبَاتًا (۲) ۵. يَسْبُتُونَ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتى (۷)	۱۲. بين (۱)	۲۳. رفع (۱)	۳۴. غلظ (۱)	۴۵. ليس (۱)
۲. اخذ (۱)	۱۳. جعل (۴)	۲۴. سبت (۶)	۳۵. فسق (۳)	۴۶. لعن (۲)
۳. الله (۱)	۱۴. حضر (۳)	۲۵. سجد (۱)	۳۶. فعل (۱)	۴۷. ليل (۱)
۴. اله (۱)	۱۵. حكم (۱)	۲۶. سئل (۳)	۳۷. فوق (۱)	۴۸. نزل (۱)
۵. امر (۱)	۱۶. حوت (۳)	۲۷. شرع (۳)	۳۸. قبل (۱)	۴۹. نشر (۱)
۶. امن (۱)	۱۷. خسء (۱)	۲۸. صحب (۱)	۳۹. قرد (۱)	۵۰. نهر (۱)
۷. انن (۲)	۱۸. خلف (۲)	۲۹. صدق (۱)	۴۰. قری (۳)	۵۱. نوم (۲)
۸. ابي (۱)	۱۹. دبر (۱)	۳۰. طمس (۱)	۴۱. قول (۳)	۵۲. وثق (۲)
۹. بحر (۳)	۲۰. دخل (۱)	۳۱. طور (۱)	۴۲. قوم (۱)	۵۳. وجه (۱)
۱۰. بلو (۳)	۲۱. ريب (۱)	۳۲. عدو (۵)	۴۳. كتب (۱)	۵۴. وله (۱)
۱۱. بوب (۱)	۲۲. ردد (۱)	۳۳. علم (۱)	۴۴. كون (۹)	۵۵. يوم (۷)

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۶۵} وَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ الَّذِينَ اعْتَدُوا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ
۲. {النساء - ۴۷} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهَ فَرَدَدَهَا عَلَىٰ أَذْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَ كَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا
۳. {النساء - ۱۵} وَ رَفَعْنَا قُرُونَهُمُ الطُّورَ بِمِثْقَاتِهِمْ وَ قُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَ قُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَ أَخَذْنَا مِنْهُمُ مِيثَاقًا غَلِيظًا
۴. {الأعراف - ۱۶} وَ اسْأَلُهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَعًا وَ يَوْمَ لَا يُسَيِّئُونَ لَأْ تَأْتِيَهُمْ كَذَلِكَ نَبِّئُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
۵. {الأعراف - ۱۶} وَ اسْأَلُهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَعًا وَ يَوْمَ لَا يُسَيِّئُونَ لَأْ تَأْتِيَهُمْ كَذَلِكَ نَبِّئُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
۶. {الأعراف - ۱۶} وَ اسْأَلُهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَعًا وَ يَوْمَ لَا يُسَيِّئُونَ لَأْ تَأْتِيَهُمْ كَذَلِكَ نَبِّئُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
۷. {النحل - ۱۲} إِنَّمَا جَعَلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
۸. {الفرقان - ۴۷} وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَ النَّوْمَ سُبَاتًا وَ جَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا
۹. {النبا - ۹} وَ جَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا